Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Coen Arentz
c.arentz@nijmegen.nl
T 024 - 329 20 30

Gemeenteraad van Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
6500 HS NIJMEGEN

Datum 16 mei 2022
Betreft Advies van de auditcommissie aan de raad over de jaarrekening 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze brief leest u ons advies over de stadsrekening 2021. We beginnen met een wat uitgebreidere inleiding, omdat het de eerste keer in deze bestuursperiode is dat u besluit over dit sturingsdocument.

1. Inleiding

1.1 De stadsrekening

Op 12 april 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders de stadsrekening 2021 vastgesteld en aan de raad ter besluitvorming aangeboden. De stadsrekening vormt, als het goed is, een 'spiegel van de begroting': u leest in de stadsrekening 2021 hoe het college de doelstellingen uit de begroting 2021 heeft uitgevoerd, welke resultaten wel en niet zijn gehaald en zo niet, waarom niet, wat er aan onvoorziene gebeurtenissen plaatsvond, of planningen gehaald zijn en wat het allemaal gekost heeft.

Naast begroting en jaarrekening maken het koersdocument (in juni) en de eerste en tweede Voortgangsmonitor (in juni en november) deel uit van de zogenaamde planning en control cyclus zoals we die in Nijmegen kennen. De gemeenteraad is eigenaar van deze producten en regelt het verschijnen en de inhoud ervan in de Financiële Verordening.

1.2 De ondersteuning door de accountant

De gemeenteraad wordt in zijn controlerende taak ondersteund door de accountant. Op 19 april 2022 ontving de raad de controleverklaring van onze accountant Deloitte. Hij toetst de jaarrekening in opdracht van de gemeenteraad. Zijn constatering is dat de jaarrekening een getrouw en rechtmatig beeld geeft ('dat de cijfers kloppen').

Verder krijgt de accountant van de gemeenteraad ieder jaar een aantal onderwerpen mee waar hij in het bijzonder op toetst. Daar komt hij eveneens in de verklaring bij de jaarrekening op terug, maar ook al tussentijds in de zogenaamde 'boardletter'. Deze verschijnt altijd in december.
De verklaring maakt inzichtelijk wat de sterke punten en de verbeterpunten zijn. Wij bevelen dit verslag van harte bij u aan. Voor de lezer met weinig tijd begint het verslag met een bestuurlijke samenvatting van de conclusies (blz. 5-9).
Overigens heeft de accountant aangegeven dat Nijmegen (wederom) als eerste 100.000+ gemeente een goedkeurende verklaring heeft gekregen. Dat is mede te danken aan de effectieve samenwerking met het college en de ambtelijke organisatie. Dat verdient wat de auditcommissie betreft een groot compliment.

1.3 Een nieuwe opzet van begroting en stadsrekening

Met ingang van de begroting 2021 is deze in overleg tussen raad en college anders ingericht. Er is gekozen voor een betere verbinding tussen ambities, doelen, activiteiten en kosten per programma via een zogenaamde doelenboom. Deze werkwijze zou een aantal voordelen moeten bieden:
- doelen worden meetbaar weergegeven,
- het wordt per doel duidelijk welke activiteiten worden uitgevoerd om het doel te bereiken,
- de kosten om een bepaald doel te realiseren, zijn inzichtelijk.

Hiermee krijgt de gemeenteraad meer inzicht en ook meer mogelijkheden om een afweging te maken, bijvoorbeeld over de vraag hoe doel, activiteiten en kosten zich tot elkaar verhouden.

De stadsrekening 2021 is de eerste verantwoording die vanuit de doelenboom plaatsvindt. Volgens de nieuwe werkwijze zou dit een spiegel moeten zijn van de nieuwe opzet; en inzicht moeten geven in de mate waarin alle ambities en voornemens zijn gerealiseerd en tot welke resultaten dat heeft geleid.

2. Het advies van de auditcommissie

Op 11 mei is de auditcommissie door uw raad benoemd. Net zoals in de vorige bestuursperiode hebben wij de stadsrekening getoetst op de criteria sturingskracht, transparantie, inzichtelijkheid, en financiële deugdelijkheid. Wij handhaven deze criteria uit de vorige periode, enerzijds omdat wij ze van harte ondersteunen en anderzijds omdat we hiermee ook de continuïteit in het beoordelen van stukken borgen.

Achtereenvolgens besteden we aandacht aan de verantwoording van de programma's, de verantwoording in de verplichte paragrafen, de voortgangsmeldingen op onderzoeken door de Rekenkamer en de informatievoorziening over Verbonden Partijen. Naast adviezen aan onze raad, heeft de auditcommissie ook een aantal vragen en overwegingen voor het college in deze brief opgenomen.

2.1 Analyse van de programmaverantwoording

Net als voorgaande jaren heeft de auditcommissie ook dit jaar de door het college geleverde teksten op de programma's systematisch geanalyseerd op basis van de 'drie w-vragen':

- Wat hebben we bereikt? (wordt er verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?)
- Wat hebben we daarvoor gedaan? (wordt er verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting en over resultaten daarvan?)
- Wat heeft het gekost? (zijn afwijkingen van de baten verklaard? Zijn afwijkingen van de lasten verklaard?)

U treft de ingevulde formats per programma en een tabel met het totaaloverzicht van de beoordeling per programma's aan als bijlage bij deze brief. Daarbij is ook een tabel opgenomen over beschikbare relevante informatie over verbonden partijen op Pc Portal en betreffende websites.

De volgende constateringen vallen op:

1. De auditcommissie betreurt het dat de doelenboom per programma, zoals die in de begroting 2021 was opgenomen, geen plek heeft gekregen in deze stadsrekening. Dat maakt het vergelijken tussen wat beoogd was en de realisatie ervan een stuk gemakkelijker en dat was toch juist een belangrijk doel van deze nieuwe opzet. De auditcommissie ziet dit als een omissie en gaat ervan uit dat de volgende stadsrekening een doelenboom bevat.
2. Uit het voorgaande vloeit voort dat het toch nog veel zoeken in de teksten is naar resultaten. Soms zijn kopjes anders of staan ze in een andere volgorde, soms wordt er nog steeds niet gerapporteerd over wat er beoogd was.
   Twee programma's die er op dit vlak positief uitspringen, zijn Wonen en Stedelijke Ontwikkeling en Werk en Inkomen. Zij geven ook als enige programma's antwoord op de vraag of doelen behaald zijn. Andere programma's zijn daarin minder concreet (zoals de programma's Cultuur en cultureel Erfgoed en Openbare Ruimte). Daar ziet de auditcommissie ruimte voor verbetering. Overigens hebben programma's over het algemeen wel een verbeterslag gemaakt.
3. Bij de beoordeling van de begroting 2021 merkte de vorige auditcommissie al op dat beleidsdoelen en –ambities niet altijd meetbaar zijn gemaakt, waardoor nu moeilijk is na te gaan of ze zijn gerealiseerd. Gevolg daarvan is dat er in de programmaverantwoording wordt volstaan met een beschrijvende opsomming van de activiteiten, waarbij niet duidelijk is of daarmee de doelstellingen zijn gehaald. De auditcommissie beveelt de raad dringend aan om in de nieuwe begroting doelstellingen en resultaten concreter te formuleren. U krijgt dan immers beter antwoord op de vraag of u bereikt wat u graag wilde.
4. Een groot knelpunt blijft de rapportage over de indicatoren. De auditcommissie heeft deze opmerking al vaker gemaakt en het college heeft daar ook al vaker op gereageerd. Binnenkort gaat de raad aan de slag met het benoemen van nieuwe indicatoren. De auditcommissie fungeert daarbij als kartrekker. Wij zullen dan ook zoeken naar indicatoren die (twee)jaarlijks geactualiseerd worden én iets zeggen over de effectiviteit van het gevoerde beleid.
5. De verantwoording van afwijkingen van baten en lasten is in vergelijking met vorig jaar verder verbeterd. Bijna alle programma's leveren nu een afzonderlijke verantwoording aan.

6. In de stadsrekening wordt nog steeds veel (vak)jargon gebruikt. De auditcommissie vindt dat duidelijk communiceren in de stadsrekening een speerpunt moet zijn bij de eindredactie.

2.2 Analyse van de paragrafen

De auditcommissie heeft de paragrafen geanalyseerd in aanvulling op en ter ondersteuning van de constateringen van de accountant. U treft de ingevulde format aan als bijlage bij deze brief.

Enkele hoofdpunten wil de auditcommissie bij u onder de aandacht brengen:

1. *Bedrijfsvoering:* Meer aandacht voor informatieveiligheid blijft een bittere noodzaak. Internationale ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne, onderstrepen dit. Er zijn de afgelopen jaren verbeteracties ingezet, maar de accountant constateert dat dit nog niet voldoende vruchten afwerpt.
2. *Grondbeleid, ontwikkelingen woningbouw:* hoewel dit de jaarrekening betreft, wordt er niets vermeld over de realisatie van de woningbouw. Er worden alleen ambities verwoord tot 2030. Ook in het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling is het zoeken naar de realisatie afgezet tegen de begroting. De accountant wijst er bij zijn bevindingen op dat ingerekende kavelverkopen structureel niet gerealiseerd worden en adviseert om daarop actie te ondernemen.
3. *Onderhoud kapitaalgoederen:*
   - Onderhoud gebouwen: in 2019 waarschuwde de provincie ons al over de omvang van het onderhoudsbudget voor gemeentelijk vastgoed; dit is ruim onvoldoende om de gebouwen op het gewenste niveau te onderhouden. In het najaar van 2021 heeft het college de raad geïnformeerd over het budget van € 25 mln. dat nodig is voor o.a. achterstallig onderhoud bij de schouwburg. In de jaarrekening is hierover niets terug te vinden, noch bij het programma Cultuur, noch in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen, noch bij de paragraaf Risicobeheersing. Hoe reflecteert het college op deze situatie?
   - Kapitaalgoederen in de openbare ruimte: Het college geeft aan dat er een golf van vervangingsinvesteringen aan komt, en dat er daarom gestart is met het opstellen van een nota Kapitaalgoederen. De auditcommissie is benieuwd naar de geschatte vervangingsinvesteringen, en bespreekt een concept van de nota graag in de commissie met de portefeuillehouder.
4. *Weerstandsvermogen en risicobeheersing:* Naast het feit dat een redactieslag hier achterwege is gebleven (er staat het nodige jargon in de tekst en er zijn fouten in de zinsopbouw), valt opnieuw het grote, niet begrote positief rekeningresultaat over 2021 op van € 40,5 mln. In de inleiding van de rekening valt te lezen dat dit voor een deel incidenteel is. Bij de jaarrekening 2020 staat een vrijwel identieke tekst en vermeldt men 'een niet begroot positief rekeningresultaat 2020 van € 33,8 mln.'. In beide jaren zijn BUIG en Beschermd Wonen de grootste veroorzakers van dit voordeel. Er heeft een melding plaatsgevonden in de tweede voortgangsrapportage, die in december aan de raad wordt aangeboden. Echter, de raad kan het college de vraag stellen om deze afwijkingen niet alleen eerder aan de raad terug te koppelen, maar ook te verwerken, zodat de raad dit bij zijn besluitvorming kan betrekken.

5. Kengetallen: Een aantal kengetallen kleurt rood, 'risicovol'. Een duidelijke toelichting wordt dan niet altijd gegeven. Bijvoorbeeld bij de structurele exploitatieruimte (van 1,3% in 2020 naar -1,6% in 2021). Verder roept de groene 'v' voor de toereikendheid van onderhoudsbudgetten vragen op, met name naar de onderbouwing daarvan (zie ook hierboven bij onderhoud kapitaalgoederen).

De nieuwe planexploitaties Winkelsteeg en Stationsgebied
In deze jaarrekening stelt uw raad de financiële kaders en uitgangsposities van de nieuwe planexploitaties Winkelsteeg en Stationsgebied vast. Een belangrijke wijziging in vergelijking met de reeds bestaande planexploitaties Waalfront en Waalsprong is dat alle bovenwijkse voorzieningen, zoals bijvoorbeeld wegen, nu als investeringen zijn opgenomen en geen onderdeel meer uitmaken van de planexploitaties. Dit is overigens een vereiste vanuit het landelijke besluit Begroten en Verantwoorden (BBV). Hiermee worden uw mogelijkheden van kaderstelling en controle fors vergroot.
Het spreekt voor zich dat de auditcommissie deze stap toejuicht. Wij bevelen de gemeenteraad verder aan om een nota Bovenwijkse Voorzieningen vast te stellen, waarin verdere kaderstelling op het gebied van investeringen en planexploitaties kan plaatsvinden. Ook kan de raad bezien of actualisatie van de nota Grondbeleid gewenst is.
Om een voorbeeld te geven: De accountant constateert dat de rioleringsuitgaven behorend tot het plan Waalsprong uit de grondexploitatie worden gehaald indien deze ertoe leiden dat er sprake is van negatieve resultaten. Als gevolg van de positieve ontwikkelingen binnen de grondexploitatie zijn voor een bedrag van € 12,1 miljoen aan rioleringsuitgaven aanvullend toegerekend aan de grondexploitatie. Dit betekent dat deze kosten niet langer uit de rioolheffing gedekt hoeven te worden.
Dat is weliswaar rechtmatig, en gebaseerd op een raadsbesluit uit 2011, maar voor de raad niet erg transparant en voor de raad niet goed zichtbaar. Het gaat om een flink bedrag, en de context is de afgelopen jaren veranderd. De auditcommissie pleit er daarom voor om bij onze nieuwe planexploitaties vooraf spelregels met elkaar af te spreken.

De vorige auditcommissie en commissie Grote Binnenstedelijke Projecten hebben opdracht gegeven aan het college om met een periodiek informatiedashboard aan de raad te komen over de vier grote planexploitaties op planning, inhoudelijke resultaten, juridische, financiële en fiscale risico's en voortgang op subsidieverantwoordingen. Zij hebben daarvoor ook een format en gewenste rapportage-inhoud aangereikt, waarop de accountant heeft meegedacht. Hierover is inmiddels een aantal malen met het college van gedachten gewisseld. Als nieuwe auditcommissie nemen wij het stokje van hen over in het vertrouwen dat het college nu op korte termijn met een eerste gevulde rapportage komt, zodat u uw controlerende rol op deze grote exploitaties kunt waarmaken.

2.3 voortgangsmeldingen op onderzoeken door de Rekenkamer
In de stadsrekening rapporteert het college de stand van zaken van de uitvoering van raadsbesluiten die genomen zijn op basis van de rapporten van de Rekenkamer Nijmegen (voor zover nog niet afgerond). Deze actualisatie biedt het college sinds 2020 op deze wijze aan.
Er is een tabel opgenomen per onderzoek, met daarin in de linker kolom de beslispunten uit het raadsbesluit en in de rechter kolom de planning / stand van zaken. De planning / stand

van zaken is steeds kort beschreven. Voor een overzicht in één oogopslag is met kleuren aangegeven in hoeverre uitvoering is gegeven aan het beslispunt.

De auditcommissie heeft ook deze tabel onder de loep genomen (zie de bijlage), en constateert dat het positief is dat het college zo'n overzicht bij de jaarstukken opneemt, maar dat de informatiewaarde (nog) te beperkt is:

- de beschrijving van de planning stand van zaken wordt in het algemeen eng geïnterpreteerd;
- de gepresenteerde zaken zijn op onderdelen onvolledig;
- het ontbreekt aan analyses.

De auditcommissie ziet de tabel als een (bij)stuurinstrument en wil voorkomen dat hij een jaarlijkse invuloefening wordt. Dat is immers niet zinvol voor de organisatie, noch voor het college, noch voor de raad. De auditcommissie ziet graag verbetering van de informatie in deze tabel, w, at mooi past bij de actie 'betere borging van rekenkameronderzoeken' naar aanleiding van het rapport Frapper Toujours (punt 5.4).

2.4 Informatievoorziening Verbonden Partijen

In 2020 heeft de raad een initiatiefvoorstel aangenomen waarin het volgende beslispunt is opgenomen: *Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (Pc Portal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.*

In opvolging van dit beslispunt constateerde de commissie vorig jaar dat de informatievoorziening over verbonden partijen nog altijd onvoldoende is en verbetering behoeft.

Het college werd gevraagd eind 2021 met een voorstel te komen om de informatievoorziening over Verbonden Partijen in zowel de Stadsrekening als op Pc Portal te verbeteren. Dat is tot op heden nog niet gebeurd.

De auditcommissie heeft daarom dit jaar de beschikbaarheid van relevante informatie over verbonden partijen op zowel Pc Portal als op hun eigen websites onder de loep genomen. Het resultaat daarvan vindt u in de bijlage, en spreekt boekdelen. Op Pc Portal is vrijwel niets te vinden, en op de sites van de meeste verbonden partijen is relevante informatie slechts voor een klein deel, of helemaal niet beschikbaar. Uitzonderingen daarop zijn de sites van de GGD, Veiligheidsregio, en Euregio, waar wel behoorlijk veel informatie is in te zien.

De auditcommissie is benieuwd hoe het college reflecteert op het ontbreken van deze, voor de raad zeer relevante, toegankelijke sturingsinformatie. Ook vraagt zij het college nogmaals om dit jaar met een voorstel te komen en de voortgang ervan te bespreken in de auditcommissie.

Samengevat: de hoofdpunten uit het advies

1. Wij zien de doelenboom graag terug in de volgende stadsrekening, zoals is afgesproken. Daarbij beveelt de commissie de raad dringend aan om in de nieuwe begroting waar mogelijk concrete doelstellingen en resultaten te formuleren.

2. Het blijft noodzaak meer aandacht te hebben voor het versterken van cybersecurity, zoals besproken.

3. Bij het opstellen van de nieuwe indicatoren is het advies om als raad het gesprek aan te gaan met elkaar, college en ambtelijke organisatie over het opleveren van relevante en (jaarlijks) beschikbare indicatoren. De auditcommissie zal als kartrekker fungeren in dit proces, en gaat daarmee na de zomer van start.
4. De commissie beveelt de gemeenteraad verder aan om een nota Bovenwijkse Voorzieningen vast te stellen, of de kadernota Grondbeleid te actualiseren, waarin verdere kaderstelling op het gebied van investeringen en planexploitaties plaatsvindt.
5. Een verbeterslag van de voortgangsmeldingen op onderzoeken door de Rekenkamer is aan te bevelen.
6. De auditcommissie is benieuwd hoe het college reflecteert op het ontbreken van toegankelijke sturingsinformatie over verbonden partijen. Daarnaast vraagt zij het college dit jaar met een verbeterplan te komen en de voortgang ervan te bespreken in de auditcommissie.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. De auditcommissie stelt het op prijs als het college schriftelijk en/of in het debat over de jaarrekening reageert op de punten in deze brief.

Hoogachtend,

Namens de auditcommissie,
Michiel van Hoof, voorzitter

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Bereikbaarheid

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Deels	Op zich wel, maar er zitten vreemde stukken tekst in. Eerst wordt gesteld: Naar verwachting wordt dit jaar de parkeernota vastgesteld door het college en de raad. In 2021 start de uitvoering van de maatregelen die in de nota zijn benoemd. Vervolgens wordt aangegeven dat er een stuk ontbrekend snelfietspad is aangelegd en pas 2 pagina's verder staat er dat dat betreffende snelfietspad is aangelegd.
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	Nee	Er wordt aangegeven wat er is gedaan maar niet of dat (ov)voldoende is t.o.v. de gestelde doelen en ambities. Er worden wel gevolgen voor fiets, lopen aangegeven maar niet voor autoverkeer.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	Nee	Nee
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	Deels	Corona
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	Deels	Er is aangegeven wat er is gedaan maar niet of dat (on)voldoende is geweest.
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Nee	Niet specifiek
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Nee	

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Deels	Op zich wel, maar er zitten vreemde stukken tekst in. Eerst wordt gesteld: Naar verwachting wordt dit jaar de parkeernota vastgesteld door het college en de raad. In 2021 start de uitvoering van de maatregelen die in de nota zijn benoemd. Vervolgens wordt aangegeven dat er een stuk ontbrekend snelfietspad is aangelegd en pas 2 pagina's verder staat er dat dat betreffende snelfietspad is aangelegd.

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Deels	
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Deels	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Onderwijs

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Ja	
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Ja	
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	Deels	Er wordt toegelicht wat er met de doelen gedaan is maar niet of de stand van zaken voldoet aan het doel 9is het voldoende of niet)
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	Deels	Een paar keer wordt verwezen naar een getal uit de indicatoren, vaker niet dan wel.
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	Nee	Er wordt niet aangegeven of de doelen bereikt zijn, alleen wat er bereikt is, zonder verdere duiding of dat voldoende is of niet.
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	Deels	Er wordt wel aangegeven wat er gedaan is en of dat goed uitgepakt heeft maar niet hoeveel geld daarvoor is ingezet en wat het exact heeft opgeleverd.
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Deels	Er wordt wel gezegd wat er bereikt is maar niet of dat voldoende is of niet.
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Nee	

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	Er wordt toegelicht waar de afwijkingen van lasten en baten vandaan komen, het betreft wel een opsomming maar wel uitgelegd.
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Welzijn ,Wijkontwikkeling & Zorg

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Ja	Heel erg ambtelijk en vaag opgeschreven.
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Ja	Heel erg ambtelijk en vaag opgeschreven.
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	Deels	Er wordt uitgebreid aangegeven wat er gedaan is. Niet of dat (on)voldoende is tot nu toe.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	Nee	
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	Deels	Er wordt wel aangegeven wat er gedaan is maar niet of dat (on)voldoende is tov de gestelde doelen.
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	Ja	Er wordt uitgebreid aangegeven wat er gedaan is. Niet of dat (on)voldoende is tot nu toe.
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Deels	Er worden wel resultaten genoemd maar meestal niet met een 'beoordeling' of dat (on)voldoende is tov gestelde doelen.
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	Er is per ambitie aangegeven waarom / hoe een afwijking tot stand is gekomen.
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN

Programma: CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

JAARSTUKKEN 2021 CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	-	Nee, de doelen genoemd onder de ambities, zoals geformuleerd in de begroting, worden te vrijelijk gevolgd. Men volgt niet strikt de doelen om verantwoording over af te leggen, het lijken twee verschillende verhalen doordat men de geformuleerde doelen niet woordelijk volgt. Het lijken twee auteurs van de begroting en de jaarrekening. Daarmee wordt de rekening een amorf document welke lastig te lezen valt voor een burger, buitenstaander en (ook ervaren) raadsleden. Het enige excuus is dat cultuur versus cultuurhistorie twee afzonderlijke thema's zijn, maar juist omdat die zo verschillend zijn is het strikt volgen van de ambities en doelen vereist.
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	-	Deels, inhoudelijk wordt verantwoording afgelegd op bepaalde doelen, maar niet alle doelen en soms worden er zelfs nieuwe doelen benoemd uit het niets. **Ambities en doelstellingen** 1. Ambitie We zijn een aantrekkelijke stad met een bereikbaar en hoogwaardig cultureel aanbod en hebben een cultureel klimaat gericht op vernieuwing en innovatie Doelen – We maken kunst en cultuur toegankelijk voor en door iedereen. – We vergroten de aantrekkingskracht van Nijmegen. – We geven ruimte aan innovatie en creativiteit. – 2. Ambitie We zijn de oudste stad van Nederland, met een rijke historie en eigen karakter. We benutten dit unieke erfgoed om de aantrekkelijkheid van onze stad voor (nieuwe) bewoners, bedrijven en bezoekers te vergroten en hen nog sterker te verbinden aan de stad.

JAARSTUKKEN 2021 CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
		Doelen – Zorg voor bescherming en instandhouding van ons erfgoed. – We maken het verleden zichtbaar en beleefbaar. **Specifieke doelen in 2021 zoals genoemd in begroting.** 1. Uitvoering 2e jaar Actieplan Cultuur Nijmegen 2. Een 2e masterplan voor renovatie Stadsschouwburg 3. Inzet op de verbinding cultuur en andere domeinen 4. Versterking keten (jeugd)theater in Nijmegen 5. Investeren in huisvesting van culturele organisaties 6. Realiseren meer tijdelijke en permanente ateliers 7. Verkennen toekomstscenario's van De Bastei 8. We wijzen 80 monumenten aan 9. Bereiken nieuw publiek met erfgoedverhalen 10. Versterking toeristisch profiel met de Lime 11. Bijdragen aan 750 jarig bestaan van Stevenskerk 12. Op weg naar 80 jaar vrijheid WO2 13. Benutten beschikbare publieksruimtes efficiënt 14. Uitvoering van de 'Hotspotmethode' uit **Specifieke doelen 2021 genoemd in rekening die zouden moeten corresponderen met begroting. De doelen uit de begroting worden <u>niet</u> expliciet gevolgd. De nrs. 1, 2, 4, 6, 7, 8 en 11 worden echter hier voor het eerst opgevoerd.** 1. Jong talent aanjagen 2. Verbinding cultuur en andere domeinen 3. Nieuwe werkwijze toekennen subsidies evalueren 4. Codes Diversiteit&Inclusie en Fair Pay 5. Investeren in huisvesting van culturele organisaties 6. Verbinden van cultuur met erfgoed 7. Investeren in onze kerntaken 8. De Nijmeegse binnenstad versterken 9. Impuls geven aan het verhaal van Nijmegen 10. toeristisch profiel versterken met de Limes 11. Het uitwerken van oud onderzoek 12. Beschikbare publieksruimtes efficiënt benutten 13. 'Hotspotmethode' invoeren
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	**-**	Nee, de koppeling is nagenoeg afwezig.
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	**-/+**	Nee. En dat terwijl die volstrekt voor hand lag omdat bijvoorbeeld de meeste indicatoren gaan over bezoekers van podia en cultuur en we in een COVID-periode zaten. Anders dan de zinsnede "De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de culturele sector. De effecten op de

JAARSTUKKEN 2021 CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
		langere termijn zijn onbekend." ontbreekt iedere verklaring. Afgezien van enkele cijfers over participatie scholen, ontbreken alle cijfers van de overige indicatoren over 2020 / 2021.
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?		Deels, inhoudelijk wordt verantwoording afgelegd op bepaalde doelen, maar zeker niet alle doelen en soms worden er zelfs nieuwe doelen benoemd uit het niets. De cijfermatige duiding ontbreekt nagenoeg altijd.
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	-/-	Nee, onvoldoende, hooguit voor een aantal thema's zoals aanwijzingen monumenten. In bepaalde gevallen is de verantwoording extreem gericht op de uitvoering welke voor een raadslid volstrekt oninteressant is. Voorbeeld: *"In 2021 zijn we er in geslaagd om in 34 weken tijd circa 600 'oud onderzoeks'-projecten met een totaal van 11.000 curverkratten door onze handen te laten gaan. Dat houdt in dat de kratten van project-nummer en barcode zijn voorzien, kwetsbaar en bijzonder vondstmateriaal apart is gehouden en het gewicht van de kratten is teruggebracht naar 15kg, waarmee we weer voldoen aan de huidige ARBO-wetgeving. Ook zijn belangrijke kenmerken van het materiaal geregistreerd en zijn beschadigde kratten en vondstzakken vervangen. Deze 'materiaalscan' leidt er toe, dat precies duidelijk wordt welke projecten zich in het depot bevinden en wat nog mogelijk is met dit materiaal in de toekomst. Dit is een belangrijke eerste stap in het uitwerken van de onderzoeken."*
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	-	Nee

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	Ja
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	ja

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN

Programma: VEILIGHEID

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

JAARSTUKKEN 2021 VEILIGHEID		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?		**ja**
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	**+**	Ja, er vindt een verantwoording plaats over de lange termijndoelstellingen van veiligheid. Die vallen uiteen in drie pijlers; 1. **Actief burgerschap.** Voor wat betreft dit hoofddoel geldt dat er de verantwoording over de twee subdoelen scherper kan. De scherpte ontbreekt onder verwijzing naar de prioritering voor de COVID-crisis. Dat er geprioriteerd is, is wel duidelijk, wat er niet gedaan is blijft ongewis. Verwezen wordt naar de concrete handhaving op de Waalkade en Waalstrandjes, maar een conclusie of en zo ja hoe dit bijdraagt aan de hoofddoelstelling ontbreekt. 2. **Regie kaderstellen en verbinden lokaal bestuur.** Er wordt verantwoording afgelegd over een viertal thema's, waaronder de twee specifieke ambities voor 2021. Bij het thema Bibob wordt kwantitatief geduid. Bij de andere drie thema's wordt slechts gewag gemaakt van wat er gedaan wordt, niet in cijfers. 3. **Informatie- en netwerksturing ten bate van preventie en effectief optreden.** Bij dit doel wordt gewag gemaakt van wat er gedaan wordt, niet in cijfers en met welk effect er nu bijgedragen is aan het versterken van de strategische en tactische informatiepositie van de gemeente en zijn partners om zo fenomenen en achtergronden in beeld te brengen. Over de specifieke ambities voor 2020 wordt per onderdeel expliciet verantwoording afgelegd. Dit betreft de volgende ambities.

JAARSTUKKEN 2021 VEILIGHEID		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
		Specifieke ambities 2021 • Het experiment met gereguleerde wietteelt: Nijmegen neemt deel aan het landelijke experiment gesloten coffeeshopketen • De uitbreiding van de ondermijningsaanpak: We zetten de Wet Bibob in bij de beoordeling van grond- en vastgoedtransacties en bij het tegengaan van zorgfraude.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	**-/-**	Nee, in het geheel niet. En dit lag wel voor hand, want als door corona veel mensen thuis werken ligt de forse afname van huisinbraken bijvoorbeeld daaraan.
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	**-**	Ja, zij het dat de COVID wel erg generiek wordt aangeduid als reden voor een andere prioritering, maar wat daardoor niet is bereikt in welke mate is onvoldoende scherp. Voorts wordt daarmee in kwantitatief opzicht niet de cijfers van de indicatoren geduid.
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	+	Ja
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	-/-	In zijn algemeenheid niet. Slechts bij BIBOB staat scherp beschreven over welke aantallen het gaat. Bij de overige acties niet.
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	-	In zijn algemeenheid niet. De enige uitzondering is de verwijzing naar de COVID die leidde tot een herprioritering, maar daarmee wordt niet duidelijk welke mindere of betere resultaten daarvan het gevolg zijn.

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	ja
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN

Programma: Werk & Inkomen

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

JAARSTUKKEN 2021 Werk & Inkomen		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**+**	ja
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	**+**	Ja, er wordt verantwoording afgelegd op de volgende ambities en doelstellingen **Ambitie** We willen dat alle Nijmegenaren kunnen participeren, bij voorkeur door werk. **Doelen** • We willen uitkeringsgerechtigden met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt meer kans geven op duurzaam betaald werk. • We bieden mensen perspectief op zinvol werk en leggen verbinding tussen werk, inkomen, onderwijs, welzijn en zorg. • We bestrijden de financiële risico's die samenhangen met een slechte gezondheid voor huishoudens onder de Nijmeegse armoedegrens. • We willen intergenerationele werkloosheid doorbreken. • We bieden aanvullende gemeentelijke regelingen die participatie bevorderen aan inwoners vanaf 18 jaar. **Ambitie** We willen dat alle Nijmegenaren kunnen voorzien in hun levensonderhoud **Doelen** • We verstrekken uitkeringen en individuele toeslagen op basis van wettelijke regelgeving. • We bieden aanvullende gemeentelijke regelingen voor inwoners die daarvoor in aanmerking komen. **Doelen 2021** – Goede uitvoering van het regionaal arbeidsmarktbeleidsplan 'Werk Voorop!'

JAARSTUKKEN 2021 Werk & Inkomen		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
		– Opzetten regionaal mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen op – Inzetten op een leven lang ontwikkelen – Coördineren regionale aanpak jeugdwerkgelegenheid – Creëren basisbanen – Implementeren de nieuwe Wet inburgering 2022 – Aandacht en begeleiding bijstandsgerechtigden – Optimaliseren de keten van schuldhulpverlening aan ondernemers – De uitvoering van de Armoede Agenda 2020-2024 – Vereenvoudigen van toegang tot de inkomensondersteunende regelingen en ontwikkelen de digitale Meedoen-pas verder door – Een plan van aanpak voor meer maatwerk en klantcontact in de uitvoering – Onderzoek of er een keuzebudget kan komen voor volwassenen – Vergroten het bereik van onze inkomensondersteunende regelingen, voor volwassenen als kinderen – We onderzoeken de mogelijkheden en consequenties van het aanpassen van de productenlijst bijzondere bijstand – Onderzoek naar het toevoegen van een budgetpolis aan de Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering (CAZ) – We vergroten het bewustzijn bij werkgevers en werkende armen zelf.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	**+**	Ja.
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	**+**	ja
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	+	Ja
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	+	Ja, er wordt meetbaar en onderbouwd geduid. Het is een schoolvoorbeeld van een scherpe cijfermatige onderbouwing.
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten	+	Ja, er wordt onderbouwd geduid. Het is een schoolvoorbeeld van een scherpe kwalitiatieve onderbouwing.

JAARSTUKKEN 2021 Werk & Inkomen		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?		

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	Ja
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	Ja

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN

Programma: Wonen & Stedelijke ontwikkeling

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

JAARSTUKKEN 2021 Werk & Inkomen		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**+**	ja
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	**+**	Ja, er wordt verantwoording afgelegd op de volgende ambities en doelstellingen **Ambitie** We zijn een aantrekkelijke stad om te wonen, met goede werklocaties, openbare ruimtes en voorzieningen **Doelen** • Behouden en versterken ruimtelijke kwaliteit, door zorg voor een goede ruimtelijke ordening. • Verbeteren ruimtelijke kwaliteit door nieuwe ontwikkelingen te ondersteunen dan wel zelf te initiëren en te (laten) realiseren. **Ambitie** • We zijn een stad met een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de vraag van alle nieuwe en bestaande bewoners **Doelen** • Realiseren woningbouwopgave uit de Omgevingsvisie en uitvoeringsagenda wonen. • Voldoende beschikbaar en betaalbaar aanbod van sociale woonruimte. • Voldoende woningen voor studenten en starters. • Rechtvaardige en evenwichtige verdeling van de vrijkomende schaarse sociale woonruimte. **Speerpunten 2021** • Waalsprong, het Waalfront, het Valkhofkwartier en de transformatie van het Stationsgebied en Winkelsteeg. • Realisatie van culturele en maatschappelijke voorzieningen en de verdere uitvoering van het project Nijmegen Aardgasvrij. • Valkhofkwartier

JAARSTUKKEN 2021 Werk & Inkomen		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
		• Novio Tech Campus - verkennen doorontwikke-lingsmogelijkheden • Omgevingswet – voorbereiding & implementatie.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	**+**	Ja.
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	**+**	ja
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	+	Ja
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	+	Ja, er wordt meetbaar en onderbouwd geduid. De rekening bevat een scherpe cijfermatige onderbouwing.
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	Ja, er wordt onderbouwd geduid.

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	Ja
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	+	Ja

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Bestuur en Organisatie

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	Gedeeltelijk	Voorbeeld: We zorgden voor een betere beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en ook een betere dienstverlening. Dit deden we door objectieve, betrouwbare en bruikbare maatschappelijke informatie en kennis over stad, wijken en effecten van beleid actief te verzamelen. Ik weet niet hoe ik dit met alleen stadsrekening moet nagaan. Ook is het niet meetbaar Daarnaast ontbreekt cijfermatige onderbouwing bij realisatie van de beoogde doelen.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	ja	
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	ja	
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	Deels	Ja, maar niet meetbaar. Cijfermatige onderbouwing ontbreekt
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Nee	Dit komt omdat de meeste doelen niet meetbaar zijn gemaakt, dan kan ook niet worden aangegeven welke specifieke doelen bereikt zijn
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	ja	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Economie en Toerisme

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	Ja	Ja, al is niet elk doel meetbaar gemaakt
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	gedeeltelijk	Er zijn er 8 niet gevuld (van de 15)
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	ja	
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	Ja	
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Ja	Ja, al is niet elk doel meetbaar gemaakt
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	ja	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Financiën

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

Algemene opmerking: waarom is de doelenboom uit de begroting niet in de jaarrekening opgenomen?

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	deels	
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	ja	Maar dit zijn er maar 2
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	deels	Het zou helpen als de doelenboom met daarin ambities, doelen en activiteiten ook in de Stadsrekening zou staan en niet alleen in de begroting. Overigens worden activiteiten beschrijvend opgesomd, maar wordt niet aangegeven of daarmee ook het doel of ambitie is behaald
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	Deels	Ja, maar cijfermatige onderbouwing ontbreekt
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Nee	
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	nee	

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	ja	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma: Sport

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	**Ja**	
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	deels	Ja, maar de doelen zijn niet meetbaar gemaakt. Cijfermatige onderbouwing ontbreekt
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	gedeeltelijk	Er zijn er 6 niet ingevuld over 2021 (van de 9)
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	ja	
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	deels	Cijfermatige onderbouwing ontbreekt
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	deels	Cijfermatige onderbouwing ontbreekt
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Ja	
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	ja	

BEOORDELINGSFORMULIER PROGRAMMA'S BEGROTING EN JAARSTUKKEN 2021

Achtergrond: besluiten in raadsvoorstel auditcommissie bij jaarrekening 2019:

1. Het college opdracht te geven om volgende jaarrekeningen, te beginnen bij de jaarrekening 2021, 'smart' en daadwerkelijk in te richten als spiegel van de begroting volgens hetzelfde vaste stramien;
   Openbare ruimte: Nee
2. Het college opdracht te geven om zorg te dragen voor feitelijke verantwoording over en toelichting van afwijkingen van baten en lasten afzonderlijk per programma;
   Openbare ruimte: Nee, vrijwel uitsluitend opsommingen, waar een verklaring wordt gegeven is die erg dun en ontstijgt het nauwelijks het niveau van de opsomming.
3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;
   Openbare ruimte: nvt.
4. Het college te verzoeken om, vanwege leesbaarheid en toegankelijkheid, meer uniformiteit aan te brengen in de teksten van producten in de P&C-cyclus;
   Openbare ruimte: binnen het programma is dit gebeurd.
5. Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.
   Openbare ruimte: nvt.

Dit is het eerste jaar waarin de begroting is ingericht op grond van de doelenboom. Belangrijke vraag is, of de jaarrekening nu de transparantie heeft bereikt die het college in 2020 heeft beloofd en zoals de raad in het initiatiefvoorstel heeft besloten. Zie ook het eerste punt hierboven.

Programma Openbare Ruimte

Bij oordeel (voor beeld in één oogopslag) gebruik maken van stoplicht-model:

Ja	Deels	Nee

Binnen de categorie 'deels' zijn er de volgende subcategorieën, te plaatsen in het gele vakje:

- grotendeels +
- ongeveer fiftyfifty +/-
- nauwelijks -

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
Vooraf: is de jaarrekeningtekst zelfstandig leesbaar zonder de begrotingstekst erbij?	Nee	De tekst onder de Ambities betreft een opsomming van vooral uitgevoerde activiteiten. Er is geen één op één relatie met de doelstellingen onder de ambities (die komen helemaal niet herkenbaar terug) én ook niet met de tekst direct na de doelenboom onder 'Wat wilden we bereiken'. Onder 'wat hebben we bereikt' komen zaken niet terug die genoemd zijn onder 'wat wilden we bereiken' en omgekeerd komen er (veel) zaken aan de orde die daar niet in staan. De omvang van de tekst maakt dit eigenlijk ook al wel duidelijk: 1,5 A4 wat wilden we bereiken en 5,5 A4 wat hebben we bereikt. En dat beide zonder toelichting. Op onderdelen komen zaken terug die in de tekst staan, maar de lezer moet zelf aan het zoeken / vergelijken gaan. Het was duidelijker en voor de lezer overzichtelijker / makkelijker geweest als de tekst 'wat wilden we bereiken' steeds onder het betreffende doel had gestaan.
De eerste w-vraag: wat hebben we bereikt?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde doelen uit de begroting?	Nee	De meeste doelen komen niet 123 herkenbaar terug. De tekst gaat over uitgevoerde activiteiten, niet over gerealiseerde effecten.
b. Wordt hierbij gebruik gemaakt van de indicatoren uit de begroting?	Nee	Er is een staatje met indicatoren opgenomen, maar daarbij ontbreekt een toelichting. Af en toe wordt er wel in de teksten op ingegaan. Dat is dan vooral constaterend en niet verklarend / vooruitkijkend. En als lezer moet je flink zoeken. Is afgesproken dat de indicatoren die bij duurzaamheid worden gepresenteerd niet ook in een programma worden opgenomen? Voor afval vindt ik dat wel een gemis. Tenminste had een verwijzing naar de plek van de indicatoren opgenomen kunnen (moeten) worden.

JAARSTUKKEN 2021		
Criterium	**Oordeel**	**Toelichting**
c. Is er een verklaring gegeven voor het al dan niet realiseren van de doelen uit de begroting?	Nee	Zie bij a en b.
De tweede w-vraag: wat hebben we daarvoor gedaan?		
a. Wordt verantwoording afgelegd over de beoogde activiteiten uit de begroting?	+/-	Dit is een zeer grove schatting, ik heb niet geturfd (want zoekplaatje) én er komen veel activiteiten voor die niet in de tekst 'wat wilden we bereiken' staan.
b. Is aangegeven tot welke *specifieke* resultaten dat in het *verslagjaar* heeft geleid? (bijdrage aan ambitie?)	Nee	Het zijn opsommingen / beschrijvingen. Deze zijn op zich prettig leesbaar en interessant, maar het is geen *verantwoordings*informatie.
c. Zijn afwijkingen van de uitvoering van de activiteiten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Nee	Een heel enkele keer (in mijn ogen is deels / nauwelijks te veel eer).

De derde w-vraag: wat heeft dat gekost?		
a. Zijn afwijkingen van de lasten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Nee	Toelichting op de gewijzigde begroting gaat over het saldo. Toelichting op begrotingswijzigingen lasten en baten: staccato (administratieve) opsomming en verwijzing (link) naar bestuurlijke besluitvorming. Hier wordt een raadslid niet wijzer van (moet weer in de oorspronkelijke voorstellen duiken). Dat kan niet de bedoeling zijn. Als er al verklaringen worden gegeven bij de afwijkingen tussen de jaarrekening en de dynamische begroting zijn deze erg dun.
b. Zijn afwijkingen van de baten verklaard (dus niet alleen maar opgesomd)?	Nee	

BEOORDELINGSFORMULIER UITVOERING RAADSBESLUITEN OVER REKENKAMERONDER-ZOEKEN IN 2021

Pdf versie: pp 314-335

Onderstaande tabel geeft alleen de punten weer, waar opmerkingen over zijn

Onderzoek	Nummer en inhoud besluit	Opmerking bij beoordeling
Veilig Thuis	1.12, 1.13, 1.14 – informatie-voorziening GR's: Een informatieprotocol, het op één centrale plek bij elkaar brengen van alle informatie betreffende gemeenschappelijke regelingen en het actueel, volledig en goed geordend hebben van de onderliggende dossiers	Zoals Stadscontrol terecht constateert, zijn de toezeggingen vanuit het college niet of onvoldoende gerealiseerd: - er is bij de meeste GR's onduidelijkheid over de aanwezigheid van een informatieprotocol. - PC portal bevat **niet** de door het college toegezegde stukken. Er wordt veelal verwezen naar de sites van de GR's, maar daar is het flink zoeken, als het er al op staat[1]. - resultaten mbt archivering van de dossiers lijken er niet te zijn, althans daar wordt geen melding van gemaakt, muv de GGD.
De knop om	2.2 – twee keer per jaar een voortgangsrapportage van het college aan de raad over energietransitie	Stadscontrol merkt op dat deze in 2020 slechts één keer is verschenen, in 2021 niet en in 2022 in maart jl. Ook is de site op dit punt niet actueel. Gezien de nog steeds grote risico's op energietransitie en het feit dat de doelstellingen niet worden gehaald, verdient

[1] In het initiatiefvoorstel bij de begroting 2021, waar deze jaarrekening een spiegel van moet zijn, heeft de gemeenteraad het volgende beslispunt vastgesteld: *Het college te verzoeken de informatie over verbonden partijen op de daarvoor bestemde website (pcportal) zodanig uit te breiden dat de raad zich op basis daarvan een beeld kan vormen van de actuele stand van zaken en ontwikkelingen bij verbonden partijen waarin de gemeente Nijmegen participeert.* Gezien de constateringen van Stadscontrol is hier niet aan voldaan.

		het aanbeveling dat de raad het college vraagt om deze opdracht uit te voeren.
	2.3 – als raad een keer per jaar een expertbijeenkomst te organiseren over de Nijmeegse lange-termijnaanpak van energietransitie	Er is de afgelopen jaren geen expertbijeenkomst georganiseerd. Aanbeveling is om dit opnieuw te gaan doen op korte termijn.
Voorbereiding invoering Omgevingswet	4.6, 4.7, 4.10 – organiseren van een aantal workshops ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet	De raad heeft afgesproken om een aantal workshops te organiseren. Deze hebben nog niet plaatsgevonden ivm het uitstel van de wet. Aanbeveling is om dit alsnog te plannen.
Afval of grondstof	6.1, 6.2 – Het college komt met een startnotitie afval beleid	Deze startnotitie is niet conform de toezegging in maart 2022 verschenen. De vertraging kan ook gevolgen hebben voor het verschijnen van het afvalbeleidsplan in december 2022 en daarmee voor de inwerkingtreding van het nieuwe afvalbeleid.

BEOORDELINGSFORMULIER VERPLICHTE PARAGRAFEN

Pdf versie: pp 134-194

Bij de beoordeling wordt expliciet gekeken naar de vraag of het college de besluiten van de gemeenteraad zoals vastgelegd in het initatiatiefraadsvoorstel bij de jaarrekening 2019[1], en waarvoor als invoeringsjaar 2021 werd genoemd, heeft uitgevoerd. Hieronder de voor deze beoordeling relevante passages:

Beslispunt

3. Het college te verzoeken om met voorrang te sturen op de aandachtspunten ten aanzien van de bedrijfsvoering die de accountant in zijn bevindingen constateert, met name IT-beheersing en dossiervorming;

Relevante passages uit de tekst van het raadsvoorstel

Paragrafen
In aanvulling op de constateringen van de accountant signaleert de commissie de volgende punten.

Bedrijfsvoering
De auditcommissie heeft zorg over het gebrek aan inzicht in de gemeentelijke uitvoeringskosten (zie p. 191 pc portal). Zo bestaat er onduidelijkheid over de vraag of kosten tot de overhead behoren of tot de directe uitvoeringskosten. Ook blijkt niet altijd duidelijk voor welke programma's de uitvoeringskosten bedoeld zijn.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen
De auditcommissie ziet een mogelijke discrepantie tussen de opdracht van onze raad om de gebouwen structureel in goede staat te onderhouden en het contract met de onderhoudspartner, dat is gericht op 'sober en doelmatig'. We constateren dat de provincie in haar brief bij de begroting 2020 aan ons meegeeft dat het onderhoudsbudget voor gemeentelijk vastgoed ruim onvoldoende is om deze op het gewenste niveau te onderhouden.

Risicobeheersing
De auditcommissie is positief over het feit dat het college de risico's opnieuw heeft beoordeeld en op basis daarvan de beheersmaatregelen heeft geactualiseerd. De commissie vraagt zich naar aanleiding van de tabel op pagina 203 (pc portal) wel af of een risico met een netto kans van 80% of 90% nog een risico kan worden genoemd. De tabel geeft een aantal van deze voorbeelden. Is het niet vrijwel zeker dat deze 'risico's' zich gaan voordoen en moet het gemeentelijk beleid hier niet op worden aangepast?

Bevindingen uit de brief van de auditcommissie bij de jaarrekening 2020:

[1] Besluitronde 10 juni 2020

Paragraaf	Alinea (kopje)	Opmerking
Bedrijfsvoering	We verbeterden de informatieveiligheid	De accountant geeft in zijn verslag bij de jaarrekening 2021 aan dat er niet toereikend opvolging is gegeven aan de eerdere gedane aanbevelingen over de automatiseringsomgeving, inclusief cybersecurity en daarom: - loopt de gemeente een verhoogd risico op tekortkomingen in de geautomatiseerde gegevensverwerking - kan er bij interne controles niet zonder meer gebruik gemaakt worden van data analyses De accountant adviseert het college / dringt erop aan om: - capaciteit vrij te maken om op korte termijn de bevindingen uit eerdere IT-audits wél op te volgen; - meer aandacht te hebben voor het versterken van cybersecurity, mede ivm het toegenomen risico van cybercriminaliteit; - meer aandacht te besteden aan de verdeling van taken tussen de gemeente en IRvN rondom cybersecurity; - de voortgang op de doelstellingen uit het ambitiedocument te bewaken en een rol te pakken in het inspelen op actuele ontwikkelingen op dit gebied[2].
	Uitvoeringskosten per programma	Het programma Bereikbaarheid kent als enige programma een overschrijding op de uitvoeringskosten en wel van € 1,1 mln. Als toelichting wordt gegeven 'extra coronamaatregelen'. De vraag is welke coronamaatregelen vanuit het programma Bereikbaarheid zijn genomen?
Onderhoud kapitaalgoederen	Golf aan vervangingsinvesteringen	Geconstateerd wordt dat er een golf aan vervangingsinvesteringen aankomt en dat het college daarvoor een nota in voorbereiding heeft. Het kan zinvol zijn om op korte termijn inzicht te krijgen in de financiële omvang van deze golf.
	Onderhoud gebouwen	In 2019 waarschuwde de provincie ons al over de omvang van het onderhoudsbudget voor gemeentelijk vastgoed; dit is ruim onvoldoende om de gebouwen op het gewenste niveau te onderhouden. In het najaar van 2021 heeft het college de raad geïnformeerd over achterstallig onderhoud bij de schouwburg. In de jaarrekening is hierover niets terug te vinden, noch bij het programma Cultuur, noch in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen, noch bij de paragraaf Risicobeheersing. Dit roept de vraag

[2] Zie accountsverslag slide 4, slide 8 en boardletter 2021 van de accountant, slid 7

		op op welke wijze er structureel lering wordt getrokken uit deze tegenvaller.
Grondbeleid	Ontwikkelingen: woningbouw	Hoewel dit de jaarrekening betreft, wordt er niets vermeld over de realisatie van de woningbouw. Er worden alleen ambities verwoord tot 2030. Ook in het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling is het zoeken naar de realisatie afgezet tegen de begroting. De accountant wijst er bij zijn bevindingen op dat ingerekende kavelverkopen structureel niet gerealiseerd worden en adviseert om daarop actie te ondernemen[3].
	Ontwikkelingen: investeringen	In de nieuwe grondexploitaties Winkelsteeg en Stationsgebied zijn de bovenwijkse voorzieningen nu als investering geactiveerd. Hiermee krijgt de gemeenteraad meer sturingsmogelijkheden.
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Risico's	Een redactieslag lijkt hier achterwege te zijn gebleven. De tekst bevat veel fouten en verkeerde zinsopbouw. Ook kan meer aandacht worden besteed aan toegankelijkheid van de tekst en voorkomen en/of uitleggen van jargon (bijvoorbeeld 'Monte Carlo analyse'). De vraag is of de risico-inschatting bij Databeveiliging (maximaal netto gevolg 1 mln en netto kans 50%) hoog genoeg is gezien de constateringen van de accountant van de afgelopen jaren.
	Saldireserve	Er is over 2021 een groot, niet begroot positief rekeningresultaat van € 40,5 mln. In de inleiding van de rekening valt te lezen dat dit voor een deel incidenteel is. Bij de jaarrekening 2020 staat een vrijwel identieke tekst en vermeldt men 'een niet begroot positief rekeningresultaat 2020 van € 33,8 mln'. In beide jaren zijn BUIG en Beschermd Wonen de grootste veroorzakers van dit voordeel. Het gaat om grote bedragen, waarbij de vraag kan worden gesteld hoe dit zich verhoudt met het budgetrecht van de gemeenteraad. Nu er twee jaar op rij onbegrote voordelen zijn ontstaan van een dergelijke omvang, is er des te meer noodzaak om beter te begroten en afwijkingen niet alleen eerder aan de raad terug te koppelen, maar ook te verwerken, zodat de raad dit bij zijn besluitvorming kan betrekken. Melding heeft plaatsgevonden in de tweede voortgangsrapportage, echter deze wordt pas in december aan de raad aangeboden.
	Kengetallen	Een aantal kengetallen kleuren rood, 'risicovol'. Een duidelijke toelichting wordt dan niet altijd gegeven. Bijvoorbeeld bij de

[3] Zie accountantsverslag slide 6.

		structurele exploitatieruimte (van 1,3% in 2020 naar -1,6% in 2021). Verder roept de groene 'v' voor de toereikendheid van onderhoudsbudgetten vragen op, met name naar de onderbouwing daarvan (zie ook hierboven bij onderhoud kapitaalgoederen).

Tabel beoordeling informatiewaarde PC-Portal & Websites Verbonden Partijen

Informatie beschikbaar op PC Portal of de website van de Verbonden Partij

Verbonden Partij	Gemeenschappelijke Regeling	Specifiek Kader	Link naar webpagina	Samenstelling AB/DB	Beleidsnota/Voortgangsrapportage (Indien van toepassing)	Stukken 2020-2021-2022	Agenda's verslagen, stukken AB/DB	Relevante raads- of collegebesluiten
GR Groene Metropool Regio - PCportal		Niet als zodanig herkenbaar		-				
Website		Niet als zodanig herkenbaar				- eigenlijk niet te vinden	- Eigenlijk niet te vinden	
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling - PCportal		Niet als zodanig herkenbaar		Alleen DB				
Website		Niet als zodanig herkenbaar			Alleen voortgangsrapportage	+/-	Alleen geen besluitenlijsten DB	
GR Omgevingsdienst Regio Nijmegen - PCportal		Niet als zodanig herkenbaar						
Website		Niet als zodanig herkenbaar					Alleen geen besluitenlijsten DB	
GR Veiligheidsregio Gelderland Zuid - PCportal		Niet als zodanig herkenbaar						
Website		Niet als zodanig herkenbaar				- Alleen begroting 2022 beschikbaar	Alleen geen besluitenlijsten DB	
GR BVO Doelgroepenvervoer		Niet als zodanig herkenbaar		Alleen AB?				

Arnhem Nijmegen - PCportal								
Website		Niet als zodanig herkenbaar		Alleen AB?			Alleen via zoekfunctie (niet de snellink)	
DAR NV – Pcportal	NV	Niet als zodanig herkenbaar						
Website	NV	Niet als zodanig herkenbaar		Alleen RvC	Strategisch plan beschikbaar	- Alleen jaarstukken 2020		
Economic Board - PCportal	Stichting	Niet als zodanig herkenbaar						
Website	Stichting	Niet als zodanig herkenbaar			Strategisch plan, bestuursakkoord en investeringsagenda			
GR GGD Gelderland Zuid - PCportal		Niet als zodanig herkenbaar						
Website		Niet als zodanig herkenbaar			Meerjarenstrategie 2020-2023	Meeste stukken beschikbaar	t/m 2021 alles beschikbaar, behalve besluitenlijst DB	
GR MARN – Pcportal		Niet als zodanig herkenbaar						
Website								
RvN@ - PCportal	Stichting	Niet als zodanig herkenbaar						
Website	Stichting	Niet als zodanig herkenbaar						

Euregio – Pcportal	Openbaar lichaam	Niet als zodanig herkenbaar		achterhaald	Kadernota Europa 2014-2022			
Website	Openbaar lichaam	Niet als zodanig herkenbaar						

De kleuren in de vakjes betekenen het volgende

Rood = niet opgenomen (of niet te vinden)	Geel = deels opgenomen (of opgenomen, maar …)	Groen = opgenomen	Blauw = nvt

+ = grotendeels, +/- = fifty-fifty, -= nauwelijks

Bijzonderheden:

GMR: De tekst over de GMR op pc portal is niet actueel (er staat bijvoorbeeld: 'het AB zal in september 2021 naar verwachting een informatieprotocol vaststellen') en heeft nauwelijks informatiewaarde. Het zoeken op de site van de GMR lukt eigenlijk alleen via de sitemap. Vergaderstukken voor de AB's zijn dan uiteindelijk te vinden, maar alleen als bulkpakketten, waardoor zoeken eigenlijk niet mogelijk is.

Stukken van de Bestuurlijke Opgave Teams, die het belangrijkste deel van het werk van de GMR doen, zijn niet te vinden. Hier is vanuit o.a. de gemeenteraad van Nijmegen destijds wél om gevraagd.

MGR RvN:
De website van de MGR RvN heeft wel een plek om de besluitenlijsten van het dagelijkse bestuur weer te geven, maar daar is geen enkele besluitenlijst opgenomen.

GR VRGZ:
Website heeft de kaderstellende beleidsdocumenten opgenomen:

- Regionaal Risicoprofiel 2020
- Regionaal Beleidsplan 2020-2023
- Regionaal Crisisplan 2020-2023

Samenvattende Infographic

Economic Board:
Vergaderingen Economic Board zijn zo te zien besloten

GGD GZ: Om de stukken in te kunnen zien moet je het schuifje omzetten van publiek naar professional, dus dat was even zoeken.

Rvn@: De enkele stukken die wel beschikbaar zijn, zijn alleen in te zien met een wachtwoord.

Tabel beoordeling programma's Stadsrekening 2021

Programma	Tekst zelfstandig leesbaar?	Verantwoording over doelen?	Gebruik gemaakt van indicatoren?	Verklaring voor wel/niet realiseren doelen?	Verantwoording beoogde activiteiten?	Resultaten activiteiten benoemd?	Afwijkingen uitvoering activiteiten verklaard?	Afwijkingen lasten verklaard?	Afwijkingen baten verklaard?
Bestuur & Organisatie									
Veiligheid		+		-	+	-	-	+	+
Economie en Toerisme		+/-	+/-			+/-			
Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		+							
Werk & Inkomen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Onderwijs									
Bereikbaarheid									
Wonen en Stedelijke Ontwikkeling	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Openbare Ruimte									
Cultuur en Cultureel Erfgoed									
Sport		-	+						
Financiën									

De kleuren in de vakjes betekenen het volgende

Groen = ja

Geeld = deels (+ = grotendeels, +/- = fifty-fifty, - = nauwelijks

Rood - Nee